

Henvendelse til Miljøministeriet

Kun fremsendt til: mim@mim.dk

Vordingborg, den 17. juni 2026

Vedrørende: Anmodning om retlig afklaring af hjemmelsgrundlag for påbud om forbedret spildevandsrensning baseret på standardiserede rensklasser jf. miljøbeskyttelseslovens § 30 kontra EU's Vandrammedirektiv.

Vordingborg Kommune ønsker med denne henvendelse at rejse en principiel problemstilling vedrørende det juridiske hjemmelsgrundlag for påbud om forbedret spildevandsrensning i spredt bebyggelse. Sagen er aktuell, da det administrative og faglige grundlag for at udstede påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 kræver, at spildevandsbekendtgørelsens § 38 er opfyldt, hvilket i stigende grad udfordres af retsanvendelsen på EU-niveau samt af de berørte borgere.

Den retlige trinfølge og manglende tilpasning til nyere lovgivning

Det er et grundlæggende juridisk princip, at en lov har forrang for bekendtgørelser, og bekendtgørelser skal altid være i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lov på området.

De teoretisk beregnede rensklasser i spildevandsbekendtgørelsen fra 1999 tog oprindeligt afsæt i miljøbeskyttelsesloven. Siden da er retstilstanden imidlertid væsentligt ændret, uden at det administrative grundlag er fulgt med:

1. **Vandrammedirektivet og miljømålsloven:** Med implementeringen af EU's Vandrammedirektiv i dansk ret via miljømålsloven i 2003 (og den efterfølgende overvågningsbekendtgørelse i 2009) skete der et paradigmeskift. Hvor det ældre system hvilede på generiske standarder, anviser den nyere lovgivning nu, at indsatser skal baseres på konkrete målinger af vandområdernes faktiske tilstand..
2. **Manglende harmonisering:** Det nationale system med rensklasser er aldrig blevet tilpasset eller harmoniseret med de skærpede dokumentationskrav, som overvågningsbekendtgørelsen², miljømålsloven og vandrammedirektivet foreskriver. Modeller og faste typetal må ifølge direktivet anvendes som understøttende værktøjer, men de kan ikke træde i stedet for faktiske målinger, når der pålægges borgerne tyngende, private indsatser.

Mangler kommunerne gyldig hjemmel til generelle påbud?

Vordingborg Kommune oplever store problemer med at få de påbudsramte borgere til at efterleve påbuddene. Borgerne efterlyser i stigende grad håndfast, videnskabelig dokumentation på, at netop deres udledte spildevand rent faktisk når frem til det målsatte vandområde, og at

spildevandet udgør den konkrete årsag til den manglende målopfyldelse. Fakta viser, at det hovedsageligt er de fysiske forhold i de lokale vandløb, der er årsag til manglende målopfyldelse.

Et eksempel på den store usikkerhed bag udstedelse af påbud fremgår at [et ministersvar den 22. august 2022](#):¹

Kommunerne har gennem de seneste år gjort en stor indsats for at opdatere oplysningerne i BBR, men der er stadig områder, hvor afløbskoderne er usikre. Opgørelsen af udledning af spildevand fra de enkelte enkelthusstande med eget renseanlæg er forbundet med usikkerhed, fordi der er tale om meget små spildevandsmængder, hvoraf det er vanskeligt at udtage retvisende målinger.

Når bekendtgørelser altid skal tilpasses den nyeste gældende lov på området, mener vi, at vi som kommune mangler fornøden og tidssvarende hjemmel til at udstede påbud udelukkende på baggrund af de teoretiske renseklasser i den gældende spildevandsbekendtgørelse. Et forvaltningsretligt påbud skal være både sagligt, proportionalt og baseret på et oplyst grundlag (officialprincippet) – krav, som de 27 år gamle modelantagelser sjældent kan løfte over for nyere EU-miljøret.

Vordingborg Kommune anmoder derfor Miljøministeriet om en juridisk vurdering af:

- Om spildevandsbekendtgørelsens anvendelse af teoretiske renseklasser fortsat udgør et fuldt tilstrækkeligt og lovligt hjemmelsgrundlag for påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, set i lyset af, at bekendtgørelsesgrundlaget aldrig er blevet tilpasset overvågningsbekendtgørelsen², miljømålslovens og Vandrammedirektivets skærpede krav til konkret datadokumentation.
- Hvordan ministeriet vil sikre, at kommunerne ikke fanges i et retsløst tomrum mellem en national handlepligt (at udstede påbud i renseklassesoplande) og de overordnede EU-retlige krav om dokumentation for konkret årsag og effekt.

For en uddybende teknisk og juridisk argumentation henvises til [det vedlagte notat om renseklasser](#)³ udarbejdet af Landsforeningen Fair Spildevand.

Vi ser frem til Miljøministeriets principielle vurdering og afklaring heraf.

Med venlig hilsen
Vordingborg Kommune
v/borgmester

Michael Seiding Larsen

---

¹ <https://www.ft.dk/samling/20211/almdel/mof/spm/1172/svar/1902795/2612898/index.htm>

² BEK nr 792 af 13/06/2023

³ <https://fairspildevand.dk/wp-content/uploads/Notat-om-renseklasser-1.pdf>